

📷 Fred Reiffers

Reinder Hiemstra:

“Zo nu en dan moet je laten zien dat je nog leeft”

■ *Middelstum* - De schrijver Reinder Willem Hiemstra, sinds goed twee jaar wonend in Middelstum, viel de eer te beurt het begunstigingsgeschenk van Stichting 't Grunneger Bouk te mogen schrijven. Het boek met de titel *n Geluud van stilte* bevat drieëndertig verhalen en is 1 oktober jl. op de culturele manifestatie 'Van Ledderom' in Stadskanaal gepresenteerd. De oplage van de verhalenbundel is 5500 exemplaren, ongekend hoog voor het Groninger taalgebied.

De bundel *n Geluud van stilte* is opgedragen aan de Deense schrijver Jeppe Aakjær, iemand waarvan ooit een boek in het Nederlands vertaald werd, maar hier verder onbekend is.

Reinder Hiemstra: "Dat klopt. Ik hoorde pas van hem op Jutland in Denemarken toen wij voor het

eerst met vakantie in het buitenland waren, zo'n tien jaar geleden. 'Daar moet ergens een dichter begraven liggen', zei Gea, mijn vrouw. Het was Jeppe Aakjær, een boer en een gerespecteerd Deens dichter en schrijver, overleden in 1930. Hij ligt op zijn eigen land begraven. We troffen er zijn

Australië

Toen nog gleden we deur n wereld zo hoog, zo wiedz, dat we alle twee genoeg harren deur te zwiegen. Mor onze handen warren aan nkander groeiid, twee jonge handen, praktisch nog nii. En zii lachte om alles. En heur wangen warren as heur siaal en

dochter en daar hebben we sindsdien contact mee gehouden.

Ze zal inmiddels over de negentig zijn. Ik ben sindsdien helemaal weg van die man en heb zelfs Deens geleerd om zijn boeken te kunnen lezen." Het Deens is door Hiemstra voor een jaar volledig aan de kant gezet in verband met het verhalen schrijven, het uitzoeken en vooral het corrigeren. Hiemstra: "Ik kan echt maar één ding tegelijk. Maar het boek ligt er nu, ik ben er trots op en het is tijd om weer uit de anonimiteit te treden. Zo nu en dan moet je laten zien dat je nog leeft. Schrijvers die altijd in de publiciteit staan schrijven niet."

SCHRIJVEN MET SCHERPE POTLODEN

Een tekstverwerker is aan Hiemstra niet besteed, voor hem is schrijfwerk nog helemaal handwerk: met potlood op papier met een karton daaronder. Hiemstra: "Een idee verandert in óf een verhaal óf een gedicht. Ik schrijf de woorden heel langzaam en zorgvuldig op. Hoe mooier ik ze schrijf, hoe beter het wordt, omdat het mij dwingt tot goed formuleren. Maar elk verhaal heb ik toch zeker drie vier keer geschreven; een paar keer overschrijven is nooit verkeerd. Je moet een strijd gevoerd hebben, anders is het niets."

Eigenlijk wilde Hiemstra zijn verhalen in een dikke bundel verzameld zien. Het worden er nu twee van wat dunner formaat.

Hiemstra: "Van de om en nabij honderd verhalen die ik in tien jaar heb geschreven staan er drieën-

dertig in dit boekje. Ze passen bij elkaar. Van de overige verhalen komen er achtentwintig in een tweede boekje dat in november of december uitkomt. Daar zit ook eenheid in, maar ze zijn inhoudelijk wat gedurfter van aard. In schrijfwijze en opmaak komen beide boeken echter overeen. En de streektaal het Westerkwartiers, dat is toch door iedereen te lezen? Wat voor taal je ook spreekt, met een beetje goede wil kun je elkaar allemaal verstaan."

BOEK OM ZUINIG OP TE ZIJN

Het boekje ziet er prachtig uit en we bewonderen even het originele schilderij van het voorplat. Zoon Rolf Hiemstra schilderde het afgebeelde 'Confrontoatsie' in olieverf op doek.

Hiemstra: "Het omslag is wel een beetje van een besmettelijke kleur. Schrijf maar in je stukje dat de mensen er heel zuinig op moeten zijn en er niet per ongeluk een druppeltje verbaasde kwijl of zo op laten vallen, want zo'n vlek krijg je er niet weer af." Bij het afscheid loopt Hiemstra even mee tot het postbakje aan de weg. Er is inderdaad post: van Stichting 't Grunneger Bouk een exemplaar van het begunstigingsgeschenk, *n Geluud van stilte* van Reinder Willem Hiemstra. Stevig ingepakt in karton zodat het niet beschadigd raakt.

Die stichting weet tenminste hoe je met mooie boeken om moet gaan.

WS

Meedenken en toch verrast worden:

Hiemstra's verhalenbundel

■ *Middelstum* - Het begunstigingsgeschenk 1999 van Stichting 't Grunneger Bouk is geschreven door Reinder Willem Hiemstra uit Middelstum. De titel van zijn verhalenbundel is *n Geluud van stilte*. Hiemstra was tot nu toe voornamelijk bekend van zijn dichtbundels *Votspoelde sluzen* (1991), *Oabel onderweegs* (1992) en *Rondom Sien en toren* (1995). De verhalen in de bundel zijn voor een deel eerder gepubliceerd in de tijdschriften 'Kródde' en 'Toal en taiken'.

Reinder Hiemstra kan gedichten schrijven, daarvan getuigen zijn publicaties in de kranten en tijdschriften, en zijn gedichtencycli over Sien Jensema en Abel Tasman.

Met de verhalenbundel *n Geluud van stilte* toont Hiemstra aan ook het ambacht van proza schrijven

gang van zaken verklaarbaar is, zal niet gecharmeerd zijn van Hiemstra's bundel. Maar dan hebben we het over smaak en niet meer over verhalen schrijven als vakwerk.

Het boekje ziet er 'ongronings' mooi uit. Het heeft een eenvoudige, maar duidelijke voorplaat, mooi

maar hier verder onbekend is.
Reinder Hiemstra: "Dat klopt. Ik hoorde pas van hem op Jutland in Denemarken toen wij voor het

Jeppe Aakjær, een boer en een gerespecteerd Deens dichter en schrijver, overleden in 1930. Hij ligt op zijn eigen land begraven. We troffen er zijn

Austroalie

Toen nog gleden we deur n wereld zo hoog, zo wied, dat we alle twee genoeg harren deur te zwiegen. Mor onze handen warren aan nkander groeid, twee jonge handen, praktisch nog nij. En zij lachte om alles. En heur wangen warren as heur sjaal en kleurden lang en uutbundeg tot bij de ree.

En dan knoerde ik met mien rammelkast as n wilde weerom, om strakjes noa te ten heur weer op te wachten, met heur met te rieden, hand ien hand. As n echte wielrenner lag ik leeg op et stuur en schuunsmarcheerde dwars deur t dörp woar meerdern met heur vingers heur boven de ogen tikken deden.

Mor ik zag allenneg heur dikachtege lippen vol vlees en heur wangen die zo precies ien de ronding van mien handen pasden en zo zacht warren as n stel wolken. En heur lachogen, groot en verboasd omdat ik mij zo veur heur uitsloofde. En dan heur ienmense bos hoar, dat zo krulde, dat je der onmogelek met je wiesvingers deurhen strieken konden, en als mor veerde en veerde, alle kanten op en uut tot elk duzeleg wer.

Ik zie heur weer drifteg tussen twee touwen hen en weer springen. En ien de kracht van t weer ofzetten schieten honderdeneen krullen links en rechts, deur de stöt worden ze ieneens veul langer. Mor bij t opveren is et weer één struukgewas. Heur verske wer mien tophit en heur lach moek veur mij et hiele schoelplein verlegen. Met opstreckte rug ston ik stief tegen t hek en volgde het toneel woar jongens buten vielen, tot ze me zag en vanuut de dwirreltouwen heur dumen tegen me omhoog hiel. En ik smolt ter plekke.

Ik zweefde over t plein as n ballon en zag doagenlang heur omhoog stoande dumen 'zo' tegen mij doen. En de touwen vlogen as wicken om heur. En deur de snelheid leek et net of ze nooit weer uut die koepel kommen kon. En al harder en harder sloegen ze om, rondom heur. Mor moeiteloos kon ze het ritme aan, en harder, nog harder, heur rokken kropen boven ien heur bienen, heur onderbroek piepte.

Toen ieneens stonden groten te draaien en te draaien, toch nog lachte ze en gaf mij dumen. Mor de snelheid wer zo, dat ze opsteeg, hoger en hoger, en ze zwaaide niet meer toen ze uut t zicht was.

Ien e veurkoamer roep ik en sloa met mien kop tegen het wandkleed boven de divan. Ik jank noar heur en kroam der van alles uut, mor de taal wordt niet verstoan. Ik zweef en droom vannijs n lange bus veur t plein met host n schoelreissfeer.

n Zonnebril stapt ien!

Dan trekt de wiend, ik huver en snok en wil ok met.

Rood sloagen de stoplichten deur en twee handen vol vingers drukken zich wit, op het besloagen glas,
Saakje.

Met toestemming van auteur uit:

Reinder Willem Hiemstra - n Geluud van stilte - Scheemda (t Grunneger Bouk) 1999.

■ **Middelstum - Het begunstigersgeschenk 1999 van Stichting 't Grunneger Bouk is geschreven door Reinder Willem Hiemstra uit Middelstum. De titel van zijn verhalenbundel is n Geluud van stilte. Hiemstra was tot nu toe voornamelijk bekend van zijn dichtbundels Votspoelde sluzen (1991), Oabel onderweegs (1992) en Rondom Sien en toren (1995). De verhalen in de bundel zijn voor een deel eerder gepubliceerd in de tijdschriften 'Krödde' en 'Toal en taiken'.**

Reinder Hiemstra kan gedichten schrijven, daarvan getuigen zijn publicaties in de kranten en tijdschriften, en zijn gedichtencycli over Sien Jensema en Abel Tasman.

Met de verhalenbundel *n Geluud van stilte* toont Hiemstra aan ook het ambacht van proza schrijven onder de knie te hebben. Toch zie je door de woordkeus en het ritme in de zinnen tussen de regels door zijn dichterschap.

Veel mensen zouden met recht trots zijn als ze het volgende gedicht over een lineaal hadden geschreven:

*n lineaal van aparte lengte / ien donkerbruun holt
uutvoerd / van bomen / die allang uutstörven
warren.*

Bij Hiemstra staan deze woorden doodgevoel achter elkaar als een doodgevone bijzin in een fraai verhaal op pagina elf. Maar na verloop van tijd let je niet meer op zulke hoogstandjes omdat je als lezer de verhaallijn volgt.

Er zit spanning in de verhalen. Van bijna elk verhaal in de bundel is tot op het eind niet duidelijk wat de afloop is. Voor een deel is dit te danken aan iets magisch, iets bovennatuurlijks, dat heel natuurlijk wordt opgeroepen doordat de schrijver bepaalde informatie niet geeft. Het zet de lezer aan om mee te denken en vervolgens slaagt de schrijver erin op het laatst de lezer, ondanks het meedenken, toch nog te verrassen.

Dat is wat Hiemstra kan. Zoals hij het zelf zegt: "Ik zie iemand die eigenaardig met zijn armen zwaait en ik kan daar onmiddellijk tien oorzaken voor bedenken. Dat betekent tien aanknopingspunten om een verhaal te beginnen."

Het ontbreekt ons, de lezers, dus feitelijk aan fantasie.

Wie verhalen wil lezen waar de dagelijkse dingen in beschreven staan of waar de

gang van zaken verklaarbaar is, zal niet gecharmeerd zijn van Hiemstra's bundel. Maar dan hebben we het over smaak en niet meer over verhalen schrijven als vakwerk.

Het boekje ziet er 'ongronings' mooi uit. Het heeft een eenvoudige, maar duidelijke voorplaat, mooi ingenaaid binnenwerk, en is van het Nederlandse pocket-formaat. *n Geluud van stilte* zal daardoor blijvend opvallen in een rij - meestal iets grotere - Groninger boeken.

De verhalenbundel van Reinder Willem Hiemstra is een lust voor het oog en alleen al daardoor een aanwinst voor elke boekenkast.

Wil Scheltens

